

No:

Date:

ژماره: ١٧٦٠٢
رێکهوت: ٢٠١٩ / ١٠ / ٢٧ ی زاینی
٢٧١٩ / ٨ / ١١ ی کوردی

رێنمایی ژماره (٦) ی سالی (٢٠١٩)

رێنمایی خوێندنی دکتۆرا له زانکۆ حکومییه کانی هەرێمی کوردستان بۆ سالی خوێندنی (٢٠١٩-٢٠٢٠)

نامازه به کۆنووسی کۆبوونه‌وه‌ی ژماره (٥) ی ئەنجومه‌نی وەزاره‌ت که له رێکهوتی (٢٠١٩/١٠/١) و (٢٠١٩/١٠/٦) ئەنجام درابوو، بپاردره‌ به ده‌رکردنی رێنمایی خوێندنی دکتۆرا له زانکۆ حکومییه کانی هەرێمی کوردستان به‌م شپۆه‌یه‌ی خواره‌وه‌:

ته‌وه‌ری یه‌که‌م/ مه‌رجه‌کانی پێشکه‌شکردن و رێکخستنی پێشبرکێ له نیوان پێشکه‌شکاران و پێوه‌ره‌کانی سیستمی پێزبه‌ندی به‌پێی رێژه‌ی خال:-

١- تیکرایی نمره (معدل) ی به‌کالۆریۆس:-

أ- تیکرایی نمره (معدل) ی (٦٠%) بۆ هه‌لگری پروانامه‌ی به‌کالۆریۆس مه‌رجه بۆ پێشکه‌شکردن (جگه له ده‌رچووانی کۆلیژه‌کانی پزیشکی و پزیشکی ددان و ده‌رمانسازی، که ره‌چاوی تیکرایی نمره‌یان بۆ ناکرێت)، هه‌روه‌ها ئەوانه‌ی هه‌لگرانی نازناوی زانستی هه‌میشه‌یین. بۆیه تیکرایی نمره‌ی (٦٠%) هه‌یج خال و ده‌رناگرێت واته (٠) سفر (خال) ی ده‌بییت و به‌زیادبوونی هه‌ر نمره‌یه‌ک یه‌ک خال و ده‌رناگرێت (بۆ نمونه ئەگه‌ر پێشکه‌شکار تیکرایی نمره‌که‌ی (٦٥%) شه‌ست و پینج بوو ئەوا (٥) پینج خال و ده‌رناگرێت، ئەو خوازیارانه‌ی تیکرایی نمره‌ی به‌کالۆریۆسیان که‌متره له (٦٠%) ئەوا هه‌یج خال و ده‌رناگرێت).

ب- سه‌باره‌ت به‌و خوازیارانه‌ی تیکرایی نمره‌ی به‌کالۆریۆسیان له (٦٠%) که‌متره و دواتر پروانامه‌ی دبلۆمی بالایی یه‌ک ساله‌ی ئەکادیمیان به‌ده‌سته‌تێناوه پێش سالی خوێندنی (٢٠١١-٢٠١٠) و له‌سه‌ر بنه‌مای کۆکردنه‌وه‌ی تیکرایی نمره‌ی به‌کالۆریۆس + تیکرایی نمره‌ی دبلۆمی بالایی له‌ ماسته‌ر له زانکۆکانی کوردستان و ده‌رگیراون، ئەوا بۆیان هه‌یه پێشکه‌شی خوێندنی دکتۆرا بکه‌ن. سه‌باره‌ت به‌ چۆنیه‌تی ئەژمارکردنی خال بۆ چوونه ناو پێشبرکێ ئەوا به‌ کۆکردنه‌وه‌ی تیکرایی نمره‌ی به‌کالۆریۆس (٤٠%) + تیکرایی نمره‌ی دبلۆمی بالایی (٦٠%) و هه‌کو نمره‌ی به‌کالۆریۆس بۆیان ئەژمار ده‌کرێت، واته تیکرایی نمره‌ی (٦٠%) هه‌یج خال و ده‌رناگرێت و (٠) سفر (خال) ی ده‌بییت و به‌زیادبوونی هه‌ر نمره‌یه‌ک یه‌ک خالی بۆ زیاد ده‌کرێت.

ج- سه‌باره‌ت به‌ پالنه‌وانانی وهرزشی، ئەوانه‌ی که تیکرایی نمره‌ی به‌کالۆریۆسیان له (٦٠%) که‌متره یان له چاره‌گی یه‌که‌می ده‌رچووانی خولی یه‌که‌م نین و له‌سه‌ر میلاکی داموده‌زگاکانی سه‌ر به‌ وەزاره‌تی خوێندنی بالایی خزمه‌ت ده‌که‌ن، ئەوا بۆیان هه‌یه داواکاری پێشکه‌ش بکه‌ن و پێویسته ئەم مه‌رجه‌یان تیدا بیته‌:-

١- هه‌لگری پروانامه‌ی ماسته‌ر بیته له‌ بواری په‌روه‌رده‌ی وهرزشی.

٢- مه‌رجه یاریزان بیته و له‌ ماوه‌ی (٥) سالی پێشتر پله‌ی یه‌که‌می به‌ده‌ست هه‌ینابیه‌ت له‌سه‌ر ئاستی هەرێمی کوردستان یان (یه‌که‌م یان دووهم یان سه‌یه‌م) له‌سه‌ر ئاستی عێراق یان (یه‌که‌م تاكو پینجه‌م) له‌سه‌ر ئاستی وڵاته‌ عه‌ره‌بیه‌کان یان (یه‌که‌م تاكو هه‌شته‌م) له‌سه‌ر ئاستی کیشوه‌ری ئاسیا و جیهان .

٣- پێویسته پێشکه‌ش کار پشته‌گیری بکرێت ته‌نها له‌ رێگه‌ی لیژنه‌ی ئۆلۆمپی کوردستانه‌وه‌ به‌نوسراوی فه‌رمی.

٤- لیژنه‌یه‌کی پسیور له‌ زانکۆکان و رده‌بینی ئەم دۆکیۆمێنتانه ده‌کات.

5. مه رجه بۆ يه كه مجار نه و خوازياره سوودمه ند بێت وهك پآله وانی وه رزشی بۆ پيشكه شكردنی خویندنی دكتورا، واته نه گهر له خویندنی به كالۆریۆس يان له خویندنی ماستهر سوودمه ندبووبیت و وهك پآله وانی وه رزشی وه رگيرا بێت نه و وهك پآله وانی وه رزشی مافی پيشكه شكردنی بۆ خویندنی دكتورا نيه.
6. مه رجي پآله وانی وه رزشی ته نها له مه رجي كو نمره ی به كالۆریۆس ده به خشریت بۆ ماوه ی (5) سال له ريكه وتی پشتگیری كردنی وه كو پآله وانی وه رزشی.

2- تیکرای نمره (معدل) ی ماسته ری نه کادیمی:

خوازيار مه رجه تیکرای نمره ی ماسته ری نه کادیمی (70%) كه متر نه بیت بۆ پيشكه شكردن، بۆيه نه و نمره يه هيج خال وه رناگریت، واته (0) سفر (خال) ی ده بیت و به زيادبوونی هه ر نمره يه ك (1) يه ك خال وه رده گریت، (بۆ نمونه نه گهر پيشكه شكار تیکرای نمره كه ی (70%) هه فتا و پينچ بوو نه و (5) پينچ خال وه رده گریت.

3- مه رجي ناستی توانستی زمانی ئینگلیزی له کاتی پيشكه شكردن:

له کاتی پرۆسه ی پيشكه شكردن هه موو خوازيارک مافی پيشكه شكردنی بۆ خویندنی باڵا/دكتورا هه يه به بێ هه بوونی مه رجي توانستی زمانی ئینگلیزی، به لأم مه رجه قوتابی/خویندکاری وه رگيراو له گه ل ده ستپیکردنی خویندنی نه کادیمی و پيش تاوتوپیکردنی تیزی دكتورا كه ی يه كيك له م دوو مه رجه ی خواره وه سه باره ت به توانستی زمانی ئینگلیزی ده سه ته به ر بکات به پيچه وانه وه نه گه ر مه رجي توانستی زمانی ئینگلیزی داواکراوی هاتوو له خالی (أ يان ب) ی خواره وه ی له ماوه ی ياسایی خویندن و ماوه ی درێژکردنه وه ی خویندنی به پيی ياسا و رينمايهه كان به ده ست نه هينا، نه و راسته وخۆ فه رماني سرينه وه ی ناو (ترقين قيد) يان له زانکۆکان بۆ ده رده گریت:-

أ- مه رجه قوتابی/خویندکاری وه رگيراو به شداری بکات له خولی فيرکاری زمانی ئینگلیزی له سينته ره کانی زمانی زانکۆ حکومه يه کانی کوردستان و تاقیکردنه وه ی دياریکردنی ناست (Placement Test) نه نجام بدات به پيی ناسته كه ی به شداری بیت له خوله كه هه روه كو له خشته ی خواره وه روو نكراوه ته وه و دواتر مه رجه قوتابی/خویندکاری وه رگيراوی بواری زانسته مرؤقايه تيه كان ناستی (Pre-intermediate) و بۆ بواری زانسته په تی و سروشتی و پراکتیکی و نه نازه يی و پزيشکيه كان ناستی (Intermediate) ی له سينته ره کانی زمان به سه رکه وتووی ته واکات و له تاقیکردنه وه ی کو تابی ناست ده ربه چیت.

ناست دواي ته واکردن	PTE	TOEFL-PBT	TOEFL-iBT	IELTS-Academic	کۆد	ناست (Level)
A2	1-24	1-370	1-19	3 يان كه متر	A1	Beginner
B1	25-35	371-383	20-30	3.5	A2	Elementary
B2	36-51	384-413	31-58	4 و 4.5	B1	Pre-intermediate
C1	52-66	414-496	59-72	5 و 5.5	B2	Intermediate

ب- يان مه رجه نمره ی (5) ی له تاقیکردنه وه ی نيوده وه لته ی نيوده وه لته ی (IELTS- Academic) ياخود هاوتاکانی وه کو (Pearson Academic-PTE, TOEFL-iBT, TOEFL-PBT) به پيی ستانداردی نيوده وه لته ی بۆ بواری زانسته مرؤقايه تيه كان و نمره ی (6) ی له تاقیکردنه وه ی نيوده وه لته ی (IELTS- Academic) ياخود هاوتاکانی وه کو (TOEFL-iBT, TOEFL-PBT) به پيی ستانداردی نيوده وه لته ی بۆ بواری زانسته په تی و سروشتی و پراکتیکی و نه نازه يی و پزيشکيه كان به ده ست به ينينت.

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

تێبینی /

- أ. سه‌باره‌ت به‌ ئه‌نجامدانی تاقیکردنه‌وه‌ی نیۆده‌وله‌تی توانستی زمانی ئینگلیزی که له‌ سه‌ره‌وه‌ ئاماژه‌ی پیدراوه‌ وه‌کو (IELTS- Academic , TOEFL , Pearson Academic-PTE) ته‌نها له‌ سینته‌ره‌کانی پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان (هه‌ولێر و سلێمانی و ده‌وک) کاری پێده‌کریت، هه‌روه‌ها له‌ گه‌ل وڵاتانی (ئه‌مریکا و به‌ریتانیا و که‌نهدا و نیوزله‌ندا و ئوسترالیا). به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ کاری پێناکریت.
- ب. پێویسته‌ له‌ سه‌ر زانکۆکان راست و دروستی (صحة‌ صدور) بۆ پرونامه‌ی توانستی زمانی ئینگلیزی تاقیکردنه‌وه‌کانی (IELTS و TOEFL و PEARSON Academic-PTE) ی پێشکه‌شکاران بکه‌ن.
- ج. پرونامه‌ی توانستی زمانی ئینگلیزی سینته‌ره‌کانی زمانی زانکۆ حکومه‌یه‌کانی کوردستان که له‌ سه‌ره‌تای سالی (٢٠١٩) به‌ شیوازی نوێ کراوه‌ ته‌وه‌ بۆ ماوه‌ی (٣) سێ سال کاری پێده‌کریت. هه‌روه‌ها تاقیکردنه‌وه‌ نیۆده‌وله‌تیه‌کانی زمانی ئینگلیزی وه‌کو (IELTS- Academic , TOEFL , PEARSON Academic-PTE) بۆ ماوه‌ی (٣) سێ سال (له‌ سه‌ر بانه‌مای رێکه‌وتی تاقیکردنه‌وه‌) کاری پێده‌کریت به‌ مه‌رجێک ئه‌و پرونامه‌نه‌ی (TOEFL , PEARSON Academic-PTE) که ماوه‌ی دوو سالیان به‌ سه‌ر تێپه‌ریوه‌، پێویسته‌ پێشوو تر راست و دروستی بۆ پرونامه‌کانیان له‌ زانکۆکان ئه‌نجام درابیت.
- د. ئه‌و پێشکه‌شکارانه‌ی هه‌لگری پرونامه‌ی (به‌کالۆریۆس و ماسته‌رن له‌ پسیۆپی زمانی ئینگلیزی و وه‌رگیژان)، پێویسته‌ تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زمانی ئینگلیزی ئه‌نجام بدن و هه‌مان ئاستی خالی (٣-مه‌رجی زمانی ئینگلیزی) له‌ (ته‌وه‌ری یه‌که‌م) ی ئاماژه‌ پیدراو له‌ سه‌ریان جێبه‌جێ ده‌کریت.
- ه. ئه‌گه‌ر دوو پێشکه‌شکار له‌ پێشبرکێ هه‌مان نهمه‌یان به‌ ده‌سته‌ی ناو، ئه‌وا ئاستی زمانی ئینگلیزی و ژماره‌ و فاکته‌ری کاربگه‌ری توێژینه‌وه‌ بۆ کاروباره‌کانیان ده‌بێته‌ پێوه‌ری یه‌کلاکه‌ره‌وه‌.
- و. ئه‌گه‌ر له‌ کاتی پێشکه‌شکردن، پێشکه‌شکار توانستی زمانی ئینگلیزی به‌ پێی خسته‌ی خالی (أ) ی سه‌ره‌وه‌ هه‌بوو، ئه‌وا بۆ هه‌ر ئاستێک (٢) دوو خال به‌ پێشکه‌شکار ده‌دریت له‌ کاتی چوونه‌ پێشبرکێ.

٤- مه‌رجی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانسته‌ی:

- أ- تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانسته‌ی له‌ سه‌ر نهمه‌ی (٣٠%) ئه‌نجام ده‌دریت و مه‌رجه‌ پێشکه‌شکار له‌م تاقیکردنه‌وه‌یه‌ ده‌رجه‌یت (واته‌ به‌ لایه‌نی که‌م ١٥ نهمه‌ له‌ ٣٠ نهمه‌ی ته‌رخانکراو بۆ تاقیکردنه‌وه‌ به‌ ده‌ست به‌ئینیت به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ مافی چوونه‌ پێشبرکێی نیه‌)، پێویسته‌ (١٥%) پرسیاره‌کانی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانسته‌ی له‌ پسیۆپی گه‌شتی بێت و (١٥%) ی تری پرسیاره‌کان له‌ پسیۆپی وردی بواره‌که‌ی بێت. لێره‌دا نهمه‌ی (١٥) پانزه‌ له‌ تاقیکردنه‌وه‌ هه‌یج خال وه‌رناگریت واته‌ (٠) سفر (خال) ی ده‌بێت و به‌ زیادبوونی هه‌ر نهمه‌یه‌ک (١) یه‌ک خالی بۆ زیاد ده‌کریت، بۆ نمونه‌ ئه‌گه‌ر پێشکه‌شکار نهمه‌ی (١٦) ی هه‌ینا له‌ تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانسته‌ی، ئه‌وا (١) یه‌ک خال وه‌رده‌گریت بۆ به‌شداریکردن له‌ پێشبرکێ، ئه‌گه‌ر (٢٠) بیستی به‌ده‌ست هه‌ینا ئه‌وا (٥) پینچ خالی پێ ده‌دریت بۆ به‌شداریکردن له‌ پێشبرکێ.
- ب- پێویسته‌ لیژنه‌ی زانسته‌ی به‌ش یان لیژنه‌یه‌کی تایبه‌ت سه‌رپه‌رشته‌ی تاقیکردنه‌وه‌کان بکات و نابیت پرسیاره‌کانی پسیۆپی گه‌شتی و پسیۆپی ووردی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانسته‌ی له‌ سه‌ر بانه‌مای پرونامه‌ی به‌کالۆریۆس (یان لقی سه‌ره‌کی به‌ش بێت) و پرسیاره‌کانی پسیۆپی ووردی له‌ سه‌ر بانه‌مای لقی سه‌ره‌کی پرونامه‌ی ماسته‌ری پێشکه‌شکار بێت.
- د- پێویسته‌ له‌ گه‌ل پێشکه‌شکردنی پرسیاره‌کانی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانسته‌ی له‌ لایه‌ن مامۆستا یان، وه‌لامی نمونه‌ی پرسیاره‌کان پێشکه‌ش به‌ لیژنه‌ی تاقیکردنه‌وه‌کان بکریت.

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

هەرێمی کوردستان - عێراق

ههنجومهانی وهزیران

وهزارهتی خوێندنی باڵا و توێژینهوهی زانستی

بهڕێوهبهرایهتی کاروباری یاسایی

اقليم كوردستان - العراق

مجلس الوزراء

وزارة التعليم العالي والبحث العلمي

مديرية الشؤون القانونية

وهزارهتی خوێندنی باڵا و توێژینهوهی زانستی

دهركرده

5- مهرجی تهمه ن:

میچ (سقف)ی تهمه ن مه رجه بو پیشكه شكردن، واته نابیت تهمه نی خوازیار له (55) په نجا و پینچ سال (له سه ر بنه مای سالی له دایكهوون) زیاتر بیت، له سه روی (55 سال) ده توانیت به شیوازی پارالیل پیشكه شی بکات.

6- مه رجه سالانی خزمه ت:

أ- بو خوازیارانی دامه زراو (واته فه رمانبه ری هه مبه شی بی بن له یه کیک له داموده زگاکانی حکومه تی هه رێمی کوردستان)، پیشكه شکار مه رجه (2) دوو سالی ته وای خزمه تی فیعلی دوی به ده سه تهینانی بڕوانامه ی ماسته ر و دامه زرانندی هه بیت تا ریکه وتی ده سه پیکردن به خویندی دکتورا، به پیچه وانه وه مافی پیشكه شکردنی نییه. بۆیه ه یچ خال ته رخان نا کریت بو ئه و پیشكه شکاره ی که دوی ته واکردنی خویندی ماسته ر ته نها (2) دوو سال خزمه تی فیعلی هه یه، به لام به زیادبوونی هه ر سالیکی خزمه ت ئه و (1) یه ک خالی بو زیاد ده کریت و خزمه تی مانگیش دوی دوو سه له که به پوینت ئه ژمار ده کریت بو وه رگرتنی خال، واته نه گه ر پیشكه شکار دوی به ده سه تهینانی بڕوانامه ی ماسته ر (7) سه وت سال خزمه تی فیعلی ته وای هه بیت ئه و (5) پینچ خال وه رده گریت بو به شداریکردنی له پیشبرکن، به مه رجه ی که له (10) ده خال زیاتر نه بیت.

ب- ئه و خوازیاران ه ی که دانه مه زراون له دام و ده زگاکانی حکومه تی هه رێمی کوردستان، به ب هه بوونی مه رجه دوو سالی ده رچوون و تیپه پین به سه ر به ده سه تهینانی بڕوانامه ی ماسته ر، راسته وخو مافی پیشكه شکردنیان هه یه و پیوسته خوازیاران به لینامه ی یاسایی له زانکو پیشكه ش بکن که له ه یچ داموده زگایه کی میری (حکومی) دانه مه زراون، به پیچه وانه وه خویندنه که ی هه لده وه شه یته وه و ریکاری یاسایی به رامبه ری ده گیردریته به ر.

7- بلاوکراوه ی زانستی و داهینانی زانستی (براءة الاختراع):

أ. بو هه ر توێژینه وه یه کی خاوه ن ئیمپاکت فاکته ر (Impact Factor) له لیستی (Clarivate Analytics) (10) ده خال و بو توێژینه وه ی خاوه ن سکوپه س (Scopus) (7.0) خال و بو توێژینه وه ی بلاوکراوه له گوڤاری زانستی ناوخو (5) پینچ خال ده دریت به پیشكه شکار به مه رجه ی که گوڤاره کان له ویسیایتی ریزبه ندی زانکۆکانی کوردستان (NUR) دانپیدانراو بیت.

ب. داهینانی زانستی (براءة الاختراع) به هه مان شیوه ی توێژینه وه ی زانستی (5) پینچ خال وه رده گریت به و پیشكه شکاره ی که (براءة الاختراع)ی وه رگرتوه به مه رجه ی که گوڤاریکی زانستی بڕواییکراو بلاویکردیته وه.

ج. کو ی گشتی میچ (سه قف)ی وه رگرتنی خال له بلاوکراوه ی زانستی و داهینانی زانستی (براءة الاختراع) بریتی ده بیت له (25) بیست و پینچ خال بو به شداریکردن له پیشبرکن، واته ته نها (5) پینچ توێژینه وه یان داهینانی زانستی ئه ژمار ده کریت.

8- پڕۆسه ی دنیایی جوړی:

پیوسته مامۆستا یانی پیشكه شکار له زانکۆکانی هه رێمی کوردستان له پڕۆسه ی دنیایی جوړی وه کو (زانسخوازی به رده وام و هه گبه ری مامۆستا و فیدباکی قوتابی)ی دوا یین سال ده رچوو بن، به پیچه وانه وه مافی پیشكه شکردنیان نییه، به لام ه یچ خال بو پڕۆسه ی دنیایی جوړی بو مه به ستی پیشكه شکردن وه رناگرن.

تیبینی / کو ی خاله کان بو ئه و پیوه رانه ی سه ره وه ده بیته کو ی خاله کان ی پیشكه شکاران و ریزبه ندی خاله کان ی پیشبرکن.

ته‌وه‌ری دووهم/ مه‌رج و پێداویستی کردنه‌وه‌ی خۆیندنی دکتۆرا:

- 1- بۆ کردنه‌وه‌ی خۆیندنی دکتۆرا له هه‌ر به‌شێکی زانستی مه‌رجه (1) یه‌ك پرۆفیسۆر + (3) سێ پرۆفیسۆری یاریده‌ده‌ر هه‌بێت كه هه‌لگری بروانامه‌ی دکتۆرا بن و پسرپۆریان له هه‌مان بواری به‌شه‌كه‌ بێت و مه‌رجیشه‌ ئه‌و مامۆستایانه له‌سه‌ر میلاكی هه‌میشه‌یی به‌شی زانستی بن یان خانه‌نشینكراو بن له هه‌مان ئه‌و به‌شه‌ یاخود شه‌راكه‌تی ئه‌كادیمیای له‌گه‌ڵ زانكۆكان هه‌بێت له رێگه‌ی رێكه‌وتنامه و خسته‌نرووی به‌ دۆکیومێنت، لێره‌دا پێویسته ئه‌و به‌رپۆزانه كه ستافی به‌شێکی دیاریكراون دووباره‌ نه‌بنه‌وه له به‌شێکی تر.
- 2- پێویسته به‌شه‌كه یه‌ك خولی ده‌رجووانی ماسته‌ری هه‌بێت.
- 3- سه‌باره‌ت به‌ کردنه‌وه‌ی خۆیندنی دکتۆرا له به‌شه‌ هاوشپه‌وه‌كانی هه‌مان زانكۆ وه‌كو (كوردی و كوردی، عه‌ره‌بی و عه‌ره‌بی، ئینگلیزی و ئینگلیزی، كیمیا و كیمیا...هتد) ده‌كرێت ستافی هه‌ردوو به‌شه‌كه له كاتی هه‌بوونی مه‌رجه‌كانی خالی (1 و 2) یه‌ك و دووی سه‌ره‌وه خۆیندنی دکتۆرا بکه‌نه‌وه.
- 4- سه‌باره‌ت به‌ پسرپۆری كۆمه‌له‌ی پزیشکی، مه‌رجه‌كانی خالی (1 و 2) یه‌ك و دووی سه‌ره‌وه له‌سه‌ر ئاستی (كۆلیژ/ سکول) ئه‌ژمار ده‌كرێت.
- 5- پێویسته زانكۆكان پلانی خۆیندنی دکتۆرا ئاماده‌ بکه‌ن له‌و به‌شانه‌ی كه‌ پێشوو‌تر خۆیندنی دکتۆرایان تێدا كراوه‌ته‌وه‌ بۆ سالی خۆیندنی (2016-2017) و ئیستاش مه‌رجی خالی (1 و 2) یه‌ك و دووی سه‌ره‌وه و پێداویستی به‌رده‌وامیان تێدا به‌ ره‌چاوکردنی ئه‌و مامۆستایانه‌ی مه‌رجی سه‌ره‌رشتیکردنیان به‌ پێی رێنمایی ژماره (7) ی سالی (2016) تێدا هه‌یه، واته‌ به‌ پێی بوونی مامۆستای پسرپۆر به‌ پله‌ی زانستی پێویست به‌ پێی رێنماییه‌كان و بوونی پێداویستیه‌ زانستییه‌كانی دیکه‌ بۆ خۆیندنی دکتۆرا.
- 6- سه‌باره‌ت به‌و به‌شانه‌ی كه‌ ده‌یانه‌وێت خۆیندنی دکتۆرا بکه‌نه‌وه‌ بۆ یه‌كهم جار و مه‌رجه‌كانی خالی (1 و 2) یه‌ك و دووی سه‌ره‌وه‌یان تێدا به‌ یه‌ك خولی ماسته‌ریان ده‌رجوواندوو، ده‌توانن پرۆپۆزهلێ کردنه‌وه‌ی خۆیندنی دکتۆرا پێشكه‌ش به‌ وه‌زاره‌ت بکه‌ن بۆ مه‌به‌ستی ره‌زومه‌ندی و په‌سه‌ندکردنی.
- 7- ناوێشان و پرۆپۆزهلێکی سه‌ره‌تایی (أولي) بۆ خۆیندنی دکتۆرا له‌لایه‌ن ئه‌و مامۆستایانه‌ی مه‌رجی سه‌ره‌رشتیکردنیان به‌ پێی رێنماییه‌كانی په‌یوه‌ندیدار تێدا هه‌یه‌ پێشكه‌ش به‌ به‌شی زانستی ده‌كرێت، پێویسته پرۆپۆزهلێه‌كان له‌سه‌ر بنه‌مای پێویستی بازاری کاری هه‌رێمی كوردستان و په‌نگدانه‌وه‌ی كیشه‌ و گه‌روگره‌فته‌كانی سه‌رده‌م و زیاتر خزمه‌ت كردن به‌ ره‌وتی زانست له‌ كوردستان به‌ ئامانجی به‌سته‌نوه‌ی زانكۆ و كۆمه‌لگا به‌ یه‌كتر و ...هتد، پێشكه‌ش به‌ به‌شی زانستی بكرێن، هه‌روه‌ها پێویسته پرۆپۆزهلێه‌كان له‌ لایه‌ن لیژنه‌ی زانستی به‌ش په‌سه‌ند كرابێت و دواتر له كاتی ئاردنی پلانی زانكۆكان و پێنیه‌کی پرۆپۆزهلێه‌كان په‌وانه‌ی وه‌زاره‌ت ده‌كرێت به‌ مه‌به‌ستی هه‌له‌سه‌نگاندنی به‌ راوێژکردن له‌گه‌ڵ پسرپۆر و شه‌ره‌زایانی ئه‌و بواره، مه‌رجیش نییه‌ له‌م سیسته‌مه‌دا سه‌ره‌رشتیاری ده‌ره‌گی هه‌بێت.
- 8- ده‌كرێت له‌ ماوه‌ی خۆیندنه‌كه‌یدا قوتابی/ خۆیندکاری به‌شه‌ زانستییه‌كان و به‌شه‌ مرۆقا‌یه‌تییه‌كان (3) سێ تا (6) شه‌ش مانگ بچینه‌ ده‌ره‌وه‌ی ولات به‌ پێی ره‌زومه‌ندییه‌کی فه‌رمی له‌ نێوان سه‌ره‌رشتیار و زانكۆکه‌ی ده‌ره‌وه‌، به‌ مه‌به‌ستی ئاشنا‌بوون به‌ سیسته‌می ئه‌و جو‌ره‌ خۆیندنه‌ و ئه‌نجامدانی به‌شێك له‌ توێژینه‌وه‌که‌ی له‌و زانكۆیه‌، لێره‌دا چوونه‌ ده‌ره‌وه‌ی قوتابی/خۆیندکاری دکتۆرا به‌ پێی سیسته‌می (Sabbatical Leave) ده‌بێت بۆ ئه‌وانه‌ی سه‌ر به‌ دامووده‌زگاکانی وه‌زاره‌تی خۆیندنی ب‌ا‌ و توێژینه‌وه‌ی زانستین و چوونه‌ ده‌ره‌وه‌ بۆ سه‌ره‌رشتیار به‌ شپۆازی شان‌دکردن (إيفاد) ده‌بێت به‌ مه‌رجێک له‌ مانگیك تێپه‌ر نه‌کات، واته‌ ئه‌م ب‌رگه‌یه‌ به‌ شپۆه‌ی (جواز) جێبه‌جێ ده‌كرێت و ده‌کرێ قوتابی/خۆیندکار و سه‌ره‌رشتیار نه‌چنه‌ ده‌ره‌وه‌ی ولات.

تێبینی:

- أ. له‌ حاله‌ تیکدا نه‌گه‌ر قوتابی/خوێندکار پێویستی به‌ چوونه‌ ده‌روه‌وه‌ بۆ زانکۆی ده‌ره‌کی نه‌بوو، نه‌وا سه‌ره‌رشتیاریش پێویست ناکات بچێته‌ ده‌روه‌وه‌ی وڵات.
- ب. سه‌باره‌ت به‌ قوتابیان و خوێندکارانی دکتۆرا که‌ به‌ سیستمی پارالل ده‌خوینن، چوونه‌ ده‌روه‌وه‌ی قوتابی/خوێندکار و سه‌ره‌رشتیار که‌ له‌ خالی (أ)ی سه‌روه‌وه‌ نامازه‌ی پیکراوه‌، نه‌وا تیکرای خه‌رجیه‌که‌ له‌سه‌ر خودی قوتابی/خوێندکار ده‌بێت، به‌لام بۆ نه‌وانیش به‌ شیوه‌ی (جواز) جێبه‌جێ ده‌کرێت و ده‌کرێت قوتابی/خوێندکار و سه‌ره‌رشتیار نه‌چنه‌ ده‌روه‌وه‌ی وڵات.
- ج. ماوه‌ی خوێندنی دکتۆرا له‌م سیستمه‌دا بریتیه‌ له‌ (٣) سێ ساڵ، له‌ ده‌سه‌لاتی هه‌نجومه‌نی کۆلیژه‌ که‌ بۆ ماوه‌ی (٦) شه‌ش مانگ بۆ جاری یه‌که‌م به‌ مووچه‌ ماوه‌که‌ درێژ بکاته‌وه‌ و له‌ ده‌سه‌لاتی هه‌نجومه‌نی زانکۆیه‌ بۆ ماوه‌ی (٦) شه‌ش مانگ بۆ جاری دووهم به‌ مووچه‌ ماوه‌که‌ درێژ بکاته‌وه‌، له‌ کاتی پێویستدا ده‌کرێت په‌ڕامانه‌ی وه‌زاره‌ت وه‌رگیرێت بۆ درێژکردنه‌وه‌ بۆ ماوه‌ی (٦) شه‌ش مانگ بۆ جاری سێیه‌م به‌بێ مووچه‌ (که‌ دوایی درێژکردنه‌وه‌یه‌). به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ قوتابی/خوێندکار فه‌رمانی سه‌رینه‌وه‌ی ناو (ترقین القید)ی له‌ خوێندن بۆ ده‌رده‌چێت.
- د. به‌ پێی بریاری هه‌نجومه‌نی وه‌زاره‌ت له‌ کۆبوونه‌وه‌ی ژماره‌ (٥) له‌ رێکه‌وتی (٢٠١٥/٦/٢٩) نه‌جامدرا په‌ڕامانه‌ی دراوه‌ له‌سه‌ر کردنه‌وه‌ی خوێندنی باڵا/ دکتۆرا له‌ ده‌سته‌ی کوردستانی بۆ دیراساتی ستراتیجی و توێژینه‌وه‌ی زانستی به‌ هاوبه‌شی له‌گه‌ڵ یه‌کی که‌ زانکۆکان، وه‌ بڕوانامه‌ی دکتۆرا له‌ لایه‌ن زانکۆیه‌که‌وه‌ به‌ هاوبه‌شی ده‌درێت لۆگۆ (نارم)ی هه‌ردوو لای له‌سه‌ر ده‌بێت.
- ه. وه‌رگرته‌ی قوتابیان و خوێندکاران له‌ هه‌نجومه‌نی کوردستانی بۆ پێشپه‌ڕیه‌ پزیشکیه‌کان (که‌ هاوتابه‌ به‌ بڕوانامه‌ی دکتۆرا) به‌ پێی نه‌و پێنایانه‌ ده‌بێت که‌ له‌ لایه‌ن هه‌نجومه‌نی کوردستانی پێشپه‌ڕیه‌ ده‌کرێت و له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌ته‌وه‌ په‌سه‌ند ده‌کرێت.

ته‌وه‌ری سێیه‌م/ سه‌باره‌ت به‌و خوازیارانیه‌ی که‌ دانیشتووی شه‌ره‌کانی ده‌روه‌وه‌ی هه‌ریمی کوردستانی عێراقن یاخود هه‌لگری ره‌گه‌زنامه‌ی عێراقی نین:

١. هاوڵاتی عێراقی دانیشتووی ده‌روه‌وه‌ی هه‌ریمی کوردستان مافی پێشکه‌شکردنی هه‌یه‌ بۆ خوێندنی باڵا/دکتۆرا به‌ سیستمی پارالل به‌ هه‌مان مه‌رج و پێوه‌ره‌کانی هاتوو له‌م رێنماییه‌.
٢. سه‌باره‌ت به‌و خوازیارانیه‌ی که‌ دانیشتووی ده‌روه‌وه‌ی عێراقن (واته‌ هه‌لگری ره‌گه‌زنامه‌ی عێراقی نین) واته‌ پێشکه‌شکاری نێوده‌وه‌له‌تین، نه‌وا مافی پێشکه‌شکردنیان بۆ خوێندنی باڵا/دکتۆرا هه‌یه‌ به‌ هه‌مان مه‌رج و پێوه‌ره‌کانی هاتوو له‌م رێنماییه‌ و نه‌گه‌ر له‌ تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی ده‌رچوون، نه‌وا راسته‌وخۆ به‌ سیستمی پارالل وه‌رده‌گیرین و ناچه‌ پێشپه‌ڕکی، مه‌به‌ست له‌م هه‌نگاوه‌ بریتیه‌ له‌ هاندانی پێشکه‌شکاری نێوده‌وه‌له‌تی بۆ مه‌به‌ستی درێژه‌دانی خوێندنی دکتۆرا له‌ زانکۆکانی هه‌ریمی کوردستان. بۆ نه‌م مه‌به‌سته‌ش پێویسته‌ پێشکه‌شکار به‌ لێننامه‌ی یاسایی له‌ سه‌رۆکایه‌تی زانکۆ پڕبکاته‌وه‌ که‌ هه‌لگری ره‌گه‌زنامه‌ی عێراقی نییه‌.

ته‌وه‌ری چواره‌م : پێداویستییه‌ زانستییه‌کانی وه‌رگرته‌ی بڕوانامه‌ی دکتۆرا:

- ١- وه‌رگرته‌ی کۆرسه‌کان: پێویسته‌ کاندیدی دکتۆرا له‌ وه‌رزیه‌که‌می خوێندنه‌که‌یدا کۆرسه‌کانی خوێندنی دکتۆرا وه‌رگیرێت که‌ بریتی ده‌بێت له‌ کۆرسی ناماده‌کاری بۆ نه‌جامدانی توێژینه‌وه‌که‌ و پێشپه‌ڕی وردی خوێندنه‌که‌، که‌ له‌ لایه‌ن سه‌ره‌رشتیار و به‌شی زانستی ده‌ستپێشان ده‌کرێت و له‌ لایه‌ن هه‌نجومه‌نی (کۆلیژ/سکول)ه‌وه‌ په‌سه‌ند ده‌کرێت.
- ٢- شیوازی کۆرسی نه‌کادیمی خوێندنی دکتۆرا له‌سه‌ر شیوازی سیستمی بۆلۆنیا پڕۆسپس ده‌بێت و دواتر وورده‌کاری شیوازی خوێندنی کۆرسه‌که‌ و قوئاغه‌کانی دیکه‌ی خوێندن به‌ فه‌رمانی وه‌زاری ده‌رده‌چێت.

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

- 3- مەرجه قوتابی/ خوێندکاری دکتۆرا له تاقیکردنه‌وه‌ی کۆرسه‌کاندا نمره‌که‌ی له (60%) که‌متر نه‌بێت له ههر یه‌ک له‌و بابه‌تانه‌و له کۆتایی کۆرسه‌کاندا تیکرای نمره (معدل)ی له (70%) که‌متر نه‌بێت، به‌پێچه‌وانه‌وه‌ به‌پێی رێنمايه‌یه‌کانی خوێندنی باڵا سڕینه‌وه‌ی ناو (ترقین القید)یان بۆ دهرده‌کرێت.
- 4- پێویسته قوتابی خوێندکاری زانسته‌ مرۆفایه‌تیه‌کان و زانسته‌ سروشتی و په‌تی و پراکتیکیه‌کان و پزیشکيه‌کان یه‌ک توێژینه‌وه‌ بۆلابوکاته‌وه‌ که‌ گۆفاره‌که‌ له (Clarivate Analytics) ئیندیکس کرابیت یاخود یه‌ک توێژینه‌وه‌ی (Scopus) و یه‌ک توێژینه‌وه‌ی له‌ گۆفاری زانستی زانکۆکانی کوردستان بۆلابوکاته‌وه‌، به‌ مەرجه‌یک گۆفاره‌کان له‌ ویسیاتی ریزبه‌ندی زانکۆکانی کوردستان (NUR) دانپێدانراو بێت.
- 5- پێویسته تیزی دکتۆرا به‌شداریه‌یه‌کی رهنه‌ن بێت له‌ به‌ره‌مه‌پێانی مه‌عریفه‌ له‌ بواره‌که‌یدا و هه‌له‌سه‌نگاندنیش بریتی ده‌بێت له‌ گفتوگۆی زانستی تیزه‌که‌ له‌ لایه‌ن لیژنه‌یه‌کی پسرپۆره‌وه‌.
- 6- رێنمایی تاوتوێکردنی تیزی دکتۆرا به‌ گۆیره‌ی رێنمایی ژماره (7)ی سالی (2016) ده‌بێت و شیوازی تاوتوێکردن به‌ شیوه‌ی داخراو یان کراوه‌ ده‌بێت بۆ ئەم مه‌به‌سته‌ش ده‌سه‌لات ده‌درێت به‌ ئەنجومه‌نی زانکۆکان بۆ بریاردان له‌سه‌ر شیوازی تاوتوێکردن که‌ ئایا داخراو بێت یاخود کراوه‌.

ته‌وه‌ری پێنجه‌م : تێبینه‌ گشتیه‌کان:

- 1- مەرجه پێشکه‌شکار بروانامه‌ی به‌کالۆریۆس و ماسته‌ری له‌ یه‌ک به‌شی زانستی هه‌بێت، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ مافی پێشکه‌شکردنی نییه‌ و هه‌روه‌ها پێویسته پێشکه‌شی هه‌مان به‌ش و پسرپۆری خوێندنی ماسته‌ره‌که‌ی بکات.
- 2- به‌ پێی ئەم رێنمايه‌یه‌ هه‌لگرانی بروانامه‌ی ماسته‌ر له‌ دامووده‌زگاکانی سه‌ر به‌ وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و هه‌روه‌ها دامووده‌زگاکانی ده‌ره‌وه‌ی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی ده‌توانن داواکاری بۆ ئەم خوێندنه‌ پێشکه‌ش بکه‌ن به‌ پێی ته‌وه‌ری شه‌شه‌م و چه‌وته‌می ئەم رێنمايه‌یه‌.
- 3- کاندیدانی خولی دووهم و سێیه‌می به‌رنامه‌ی تواناسازی مرۆیی بۆ خوێندنی دکتۆرا ئه‌وانه‌ی تا ئیستا مامه‌له‌کانیان پرۆسێس نه‌کراوه‌ و سه‌فه‌ری ده‌ره‌وه‌یان نه‌کردووه‌ بۆ مه‌به‌ستی په‌یوه‌ندیکردن به‌ خوێندن، ده‌توانن داواکاری پێشکه‌ش بکه‌ن، ئەگه‌ر له‌ پێشبرکێ سه‌رکه‌وتوو بن و به‌ فه‌رمی وه‌رگیران ئه‌وا ناویان له‌ لیستی کاندیدانی تواناسازی ده‌سپێته‌وه‌، به‌لام ئەگه‌ر وه‌رنه‌گیران ئه‌وا مافیان وه‌ک کاندیدی تواناسازی پارێزراو ده‌بێت، بۆ ئەم مه‌به‌سته‌ش پێشکه‌شکار پێویسته له‌ (وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا/ فه‌رمانگه‌ی نێردراوان و په‌یوه‌ندیه‌ رۆشنبیرییه‌کان) نووسراوی فه‌رمی به‌ئینیت که‌ مامه‌له‌که‌ی پرۆسێس نه‌کراوه‌ و سه‌فه‌ری ده‌ره‌وه‌ی نه‌کردووه‌ بۆ مه‌به‌ستی په‌یوه‌ندیکردن به‌ خوێندن.
- 4- ئەو کاندیدانه‌ی به‌ پێی پرۆگرامی تواناسازی مرۆیی نێردراوان بۆ ده‌ره‌وه‌ی ولات و یان به‌ هه‌ر شیوازیکی تر وه‌کو (بعثات) و (زمالات) له‌ ئیستادا گه‌پاونه‌ته‌وه‌ و خوێندنیان ته‌واو نه‌کردووه‌ به‌ هۆکاری جیا جیا، یان به‌ هه‌مان شیوه‌ له‌ ناوه‌وه‌ی ولات خوێندنیان ته‌واو نه‌کردووه‌ و سڕینه‌وه‌ی ناو (ترقین القید) کراون به‌ هۆکاری جیا جیا، مافی پێشکه‌شکردنیان نییه‌ تا تێپه‌ربوونی (3) سێ سال به‌سه‌ر گه‌رانه‌وه‌یان و سڕینه‌وه‌ی ناویان.
- 5- هیچ مامه‌له‌یه‌کی پێشکه‌شکردن وه‌رناگیرێت، ئەگه‌ر سه‌رجه‌م دۆکیۆمێنته‌کان ته‌واو نه‌بن تا دوايين رۆژی پێشکه‌شکردن، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ خوازیار مافی به‌شداربوونی له‌ تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی نابیت، یاریده‌ده‌ری سه‌رۆک زانکۆکان بۆ کاروباری زانستی و خوێندنی باڵا به‌رپرسیارن له‌ وردبینی کردنی دۆکیۆمێنته‌کان و ده‌ستنیشانکردنی لیستی ئەو پێشکه‌شکارانه‌ی که‌ مافی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستیان هه‌یه‌، هه‌روه‌ها لیژنه‌ تاییه‌ته‌کانی وه‌زاره‌تی خوێندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی چاودێری و وردبینی پرۆسه‌ی پێشکه‌شکردن ده‌که‌ن.

- 6- مۆلەتی خوێندنی دکتۆرا له زانکۆ حکومیه‌کانی هەریمی کوردستان به شیوه‌ی مۆلەتی خۆته‌رخانکردنی ته‌واو (تفرغ تام) ده‌بێت، ته‌نها ئه‌و پێشکەشکارانه‌ی خاوه‌ن نازناوی زانستی هه‌میشه‌یین (ئه‌ندامی ده‌سته‌ی وانه‌وتنه‌وه‌ن) و له‌سه‌ر میلاکی دامه‌زراره‌کانی سه‌ر به‌ وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لو توێژینه‌وه‌ی زانستی میلاکی هه‌میشه‌یین، ئه‌وا مۆلەته‌که‌یان به‌ شیوه‌ی خۆته‌رخانکردنی نیمچه‌یی (تفرغ جزئی) ده‌بێت به‌ پێی بڕگه‌ی (١٢) له‌ ماده‌به‌ی (٧) له‌ یاسای پا‌ژه‌ی زانکۆیی ژماره (٣٣) ی سالی (٢٠٠٨).
- 7- به‌ پێی بڕیاری ئەنجومه‌نی وه‌زاره‌ت مامه‌له‌ له‌ گه‌ڵ پۆینت نا‌کرێت بۆ مه‌به‌ستی پێشکەشکردن و ده‌رئه‌نجامه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی. (واته‌ نمره‌کان جبر نا‌کرێن و کێرف نا‌درێت).
- 8- به‌ هیچ شیوه‌یه‌ک نا‌کرێت قوتابی/خوێندکاری دکتۆرا خوێندنه‌که‌ی بگوازێته‌وه‌ بۆ زانکۆیه‌کی دیکه‌ی ناوه‌وه‌ی هەریم یاخود ده‌ره‌وه‌ی هەریم و ده‌ره‌وه‌ی وڵات، یان به‌ پێچه‌وانه‌وه‌.
- 9- ئه‌گه‌ر له‌ به‌شیکه‌ی زانستی به‌ ته‌نها یه‌ک قوتابی/خوێندکاری دکتۆرا وه‌رگیرا، ده‌توانێت ده‌ست به‌ خوێندنی ئەکادیمی بکات به‌ لām پێویسته‌ له‌ لایه‌ن لیژنه‌یه‌کی پ‌سپۆره‌وه‌ پ‌رسیاری تاقیکردنه‌وه‌ دا‌بنرێت و له‌ لایه‌ن هه‌مان لیژنه‌ هه‌له‌چن بۆ په‌راوی تاقیکردنه‌وه‌که‌ بک‌رێت.
- 10- به‌ هیچ شیوه‌یه‌ک یه‌ده‌گ (إحتیاط) له‌ خوێندنی با‌لو بوونی نییه‌، به‌ لکو ته‌نها وه‌رگیرا و بوونی هه‌یه‌.
- 11- پێویسته‌ ئه‌و پێشکەشکاره‌ی که‌ دانه‌مه‌زراوه‌ به‌ ئیننامه‌ی یاسایی له‌ زانکۆ پێشکەش بکات که‌ له‌ هیچ فه‌رمانگه‌یه‌کی حکومی دانه‌مه‌زراوه‌، ئه‌گه‌ر زانیاری نا‌دروستی دا‌ بێت ئه‌وا هه‌موو به‌رپرسیاره‌تی یاسایی ده‌که‌وێته‌ ئه‌ستۆ، سه‌ره‌پای سپ‌ینه‌وه‌ی ناوی له‌ خوێندن.
- 12- پ‌لپه‌شت به‌ پ‌اده‌رب‌رینی ئەنجومه‌نی شورای هەریم ژماره (٢٠١٤/١٣) له (٢٠-٧-٢٠١٧)، به‌رپ‌زان ئەندامانی په‌رله‌مانی عێراق و ئەندامانی په‌رله‌مانی کوردستان بۆیان نییه‌ پێشکەشی خوێندنی ماسته‌ر و دکتۆرا بکه‌ن له‌ زانکۆکانی هەریمی کوردستان، هه‌روه‌ها پ‌لپه‌شت به‌ کۆبوونه‌وه‌ی (لیژنه‌ی با‌لای خوێندنی با‌لای) ئەنجامدرا و له‌ ریکه‌وتی (٢٠١٧/٢/١٥) و هه‌روه‌ها پ‌لپه‌شت به‌ پ‌اده‌رب‌رینی ئەنجومه‌نی شورای هەریم ژماره (٢٠١٧/١١) له (٩-٧-٢٠١٧) و گ‌شتان‌دی وه‌زاره‌ت ژماره (١٠٠٧) له (٢٠١٧/٧/٢) به‌رپ‌زان (خاوه‌ن پله‌ تاییه‌ته‌کان-أصحاب الدرجات الخاصة) تاوه‌کو له‌و پ‌ۆسته‌دا بن بۆیان نییه‌ پێشکەشی خوێندنی با‌لو/دبلۆمی با‌لو- ماسته‌ر- دکتۆرا له‌ زانکۆکانی هەریمی کوردستان بکه‌ن له‌ به‌رئه‌وه‌ی ناتوانرێت خوێندن و ئه‌و جو‌ره‌ پ‌ۆسته‌ پێکه‌وه‌ راه‌ی بک‌رێت.

ته‌وه‌ری شه‌شه‌م: پ‌لان و ژماره‌ی کورسیه‌کانی دکتۆرا:

دوای ده‌رچوونی ئەم ر‌ئنامه‌یه‌، وه‌زاره‌ت له‌ ر‌یگه‌ی فه‌رمانگه‌ی توێژینه‌وه‌ و په‌ره‌پ‌یدان/به‌رپ‌وه‌به‌رایه‌تی خوێندنی با‌لو به‌ فه‌رمی داوای پ‌لان له‌ زانکۆکان ده‌کات، زانکۆ هه‌له‌ده‌سته‌ی به‌ ئاماده‌کردنی پ‌لانی خوێندنی دکتۆرا به‌ پ‌ی ر‌ئنامه‌یه‌کان و ژماره‌ی کورسیه‌کان دیاری ده‌کات و له‌ لایه‌ن ئەنجومه‌نی زانکۆکه‌وه‌ پ‌لانی خوێندنی دکتۆرا و ژماره‌ی کورسیه‌کان په‌سه‌ند ده‌ک‌رێت و دواتریش له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌ت/ فه‌رمانگه‌ی توێژینه‌وه‌ و په‌ره‌پ‌یدان/به‌رپ‌وه‌به‌رایه‌تی خوێندنی با‌لو پ‌لان و ژماره‌ی کورسیه‌کان په‌سه‌ند ده‌ک‌رێت، ژماره‌ی کورسیه‌کان له‌ سه‌ر بنه‌مای ژماره‌ی پ‌رۆپۆزه‌له‌ سه‌ره‌تاییه‌کان له‌ هه‌ر به‌شیکه‌ی زانستی ئەژمار ده‌ک‌رێت، به‌ لām پ‌رۆپۆزه‌ل و ناوئیشانی پ‌رۆپۆزه‌له‌کان له‌ قو‌ناغی پ‌رۆسه‌ی پێشکەشکردن ر‌اناگه‌یه‌نرێت، به‌ لکو دوای ئەنجامدانی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی و وه‌رگرتنی کاندیده‌کان، ئه‌وا پ‌رۆپۆزه‌له‌کان به‌ هه‌ماه‌نگی سه‌ره‌رشتیار و سه‌رو‌کایه‌تی به‌شی زانستی و لیژنه‌ی زانستی به‌ش پ‌رۆپۆزه‌له‌کان به‌ سه‌ر کاندیده‌کان دا‌به‌ش ده‌ک‌رێت، کورسیه‌کانیش به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌ ته‌رخان ده‌ک‌رێت:

١- کورسیه گشتیه‌کان به شیوه‌ی خۆرای ده‌بێت به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌:-

أ. ژماره‌یه‌ك له كورسیه‌كان به پێی رێژه‌ی خالی (١)ی سه‌ره‌وه ته‌رخان ده‌كرێت بۆ (زانكۆكان و زانكۆ نوێیه‌كان و زانكۆ پۆلیته‌كنیكه‌كان)، له‌م حاڵه‌ته‌دا ته‌نها خوازیاران‌ی میلاكی ئه‌و زانكۆبانه‌ی كه كورسیان بۆ ته‌رخانكراوه‌ بۆیان هه‌یه پێشبركێ له‌ نیوان خۆیان بکه‌ن له‌سه‌ر ژماره‌ی ئه‌و كورسیانه‌ی بۆیان ته‌رخان كراوه، ئه‌و پێشكه‌شكاره‌ی زۆترین خالی به‌ده‌سته‌پێنا به‌ پێی رێژه‌ی كورسی ته‌رخانكراو له‌ پلان وه‌رده‌گیرێت.

ب. كورسیه‌كانی دیکه‌ ده‌بێت به‌ (كورسی گشتی) كه هه‌موو پێشكه‌شكارێکی دامه‌زراو به‌ شیوه‌ی هه‌میشه‌یی له‌ داموده‌زگانی سه‌ر حومه‌تی هه‌رێمی كوردستان مافی هه‌یه‌ پێشكه‌شی بکات و له‌ نیوان خۆیان پێشبركێ بکه‌ن له‌سه‌ر ژماره‌ی كورسیه‌كان، ئه‌و پێشكه‌شكاره‌ی زۆترین خالی به‌ده‌سته‌پێنا به‌ پێی رێژه‌ی پلانه‌كه‌ وه‌رده‌گیرێت.

٢- (كورسی به‌ شیوازی سیستمی پارائیل) به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌:-

أ. رێژه‌یه‌ك له كورسیه‌كان به‌ شیوه‌ی پارائیل ته‌رخان ده‌كرێت بۆ گشت پێشكه‌شكاران واته ئه‌و پێشكه‌شكارانه‌ی كه دانهمه‌زراون له‌ هه‌یج دامه‌زراوه‌یه‌کی حومه‌تی یان دامه‌زراون له‌ داموده‌زگانی حومه‌ت بۆیان هه‌یه‌ پێشكه‌شی كورسیه‌كانی پارائیل بکه‌ن.

ب. پێشكه‌شكردن له‌سه‌ر رێژه‌ی كورسیه‌كانی پارائیلی خالی (أ)ی سه‌ره‌وه به‌ شیوه‌ی سه‌رتاسه‌ری ده‌بێت و ئه‌و پێشكه‌شكاره‌ی زۆترین خالی به‌ده‌سته‌پێنا به‌ پێی رێژه‌ی پلانه‌كه‌ وه‌رده‌گیرێت.

تێبینی /

أ. هه‌ركاتێك كورسی به‌ تال مایه‌وه به‌ گشت جۆره‌كانی كورسی ته‌رخانكراو، ئه‌وا به‌ هه‌یج شیوه‌یه‌ك كورسیه‌كان پێ ناکرێته‌وه.

ب. هه‌یج زانكۆیه‌ك بۆ نییه‌ كورسی خۆیندن زیاد بکات بۆ پلانی په‌سه‌ندكراو له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌ته‌وه.

ج. بۆ دیاریکردنی ژماره‌ی كورسیه‌كانی خۆیندن دکتورا له‌ هه‌ر به‌شێك، پێویسته‌ میلاكی ستافی ئه‌و به‌شه‌ و ره‌چاوکردنی میچی سه‌ریه‌رشته‌یکردن به‌ گوێره‌ی رێنمایی ژماره‌ (٧)ی سالی (٢٠١٦) و پێداویستی راسته‌قینه‌ی خۆیندن ماسته‌ر بکریته‌ پێوه‌ری سه‌ره‌کی، بۆ ئه‌م مه‌به‌سته‌ش وه‌زاره‌تی خۆیندن با‌لا چاودێری و وردبینی پلانه‌کانی خۆیندن ده‌کات.

د. كورسی بۆ هه‌یج وه‌زاره‌ت و دامه‌زراوه‌یه‌ك ته‌رخان ناکرێت، به‌لكو فه‌رمانبه‌رانی ئه‌م دامه‌زراوانه‌ ده‌توانن له‌سه‌ر كورسیه‌كانی گشتی و كورسیه‌كانی پارائیل پێشكه‌ش بکه‌ن.

ه. له‌ حاڵه‌تی ته‌رخانکردنی كورسی بۆ زانكۆ نوێیه‌كان و زانكۆ پۆلیته‌كنیكه‌كان مه‌رجه‌ كورسی له‌ پسپۆری داواکراو وه‌كو به‌ش له‌ زانكۆ نوێیه‌كان و پۆلیته‌كنیكه‌كان بوونی هه‌بێت.

و. پێویسته‌ خوازیار له‌ کاتی پێشكه‌شکردن ته‌نها یه‌ك شیوازی پێشكه‌شکردنی كورسی هه‌لبژێرێت، واته‌ نا‌بێت پێشكه‌شی دوو شیوازی كورسی بکات.

ته وهى حه وتهم: سه بارهت به لایه نى دارایى خویندن:-

- 1- بۆ ئه و خوازيارانهى له سه ر كورسيه گشتیه كان به شپوهى خۆزایى وهرده گیردرین، ئه وا گشت تیجوى خویندنه كه له ئه ستوى ئه و زانكۆیه ده بیته كه خویندنى دكتۆرای كردۆته وه.
- 2- ئه و خوازيارانهى له سه ر كورسى پارالل وهرده گیردرین، ئه وا ته واوى تیجوى خویندنى ماسته ره كه یان له ئه ستوى قوتابى/خویندكار ده بیته، بۆیه پيوسته پیشكه شكار له كاتى پرۆسه ی پیشكه شكردن به لاینامه ی ياسایى له زانكۆ پرېكاته وه كه ئاماده یه ته واوى تیجوى خویندنه كه له ئه ستوى خۆى بگریت.
- 3- دواى ده رچوونى ئه م رینماییه، كرێى خویندنى دكتۆرا به شپوازی پارالل له لایه ن ئه نجومه نى زانكۆكانه وه پیشیار ده كریت و له لایه ن وهزارهت/فه رمانگه ی توئزینه وهى په ره پیدان/به رپوه به رایه تى خویندنى بالآ به هه ماههنگى له گه ل فه رمانگه ی كارگیرى و دارایى په سه ند ده كریت.

ته وهى هه شته م: ئه م رینماییه له رېكه وتى ده رچوونیه وه كارى پیده كریت و هه ر رینماییه كى تر له مه و پيش ده رچوو ه كه ناكۆك و پيچه وانه بیته له گه ل ئه م رینماییه، ئه وا كارى پیناكریت.

هۆیه كانى ده رچوونى ئه م رینماییه

له پینا و به رژه وه ندى گشتى و گه شه پیدانى زیاترى خویندنى دكتۆرا له زانكۆ حكومیه كانى هه ریمى كوردستان، ئه نجومه نى وهزاره تى خویندنى بالآ و توئزینه وهى زانستى رینمایى خویندنى دكتۆرای ده ركرد، ئامانج له م رینماییه بریتیه له په خساندى هه لى ئه م شپوه خویندنه به په چاوكردنى پرۆسه ی به رزراگرتنى كوالیتى خویندن و توئزینه وهى زانستى.

د. نارام محمد قادر

وهزیری خویندنى بالآ و توئزینه وهى زانستى

وئنه یك بۆ:-

- نووسینگه ی به رپز جه نابى وهزیر/ بۆ زانین/ له گه ل ریزدا.
- وهزاره تى داد/ رۆژنامه ی وه قایعى كوردستان/ تكابه بۆ بلاوكردنه وهى/ له گه ل ریزدا.
- راویزكارى جه نابى وهزیر/ بۆ زانین/ له گه ل ریزدا.
- سه رۆكایه تى گشت زانكۆ حكومیه كانى هه ریمى كوردستان/ بۆ زانین و كارى پيوست به پى په یوه ندى/ له گه ل ریزدا.
- ئه نجومه نى كوردستان بۆ پسپۆریه پزیشكیه كان/ بۆ زانین و كارى پيوست به پى په یوه ندى/ له گه ل ریزدا.
- دهسته ی كوردستانى بۆ دراستى ستراتىجى و توئزینه وهى زانستى/ بۆ زانین و كارى پيوست به پى په یوه ندى/ له گه ل ریزدا.
- ده زگای سه ره رشتى و دلنیاى جۆرى/ له گه ل ریزدا.
- گشت فه رمانگه كانى دیوانى وهزارهت/ بۆ زانین و كارى پيوست به پى په یوه ندى/ له گه ل ریزدا.
- به رپوه به رایه تى کاروبارى ياسایى/ له گه ل به رایه یه كان.
- ده ركرده خولاو.